

IB031 – příklady k procvičení

POZOR! Zkouškové příklady nemusí být přesně stejné! Zkouší se látka celého semestru!

1. Demonstrujte kompletní výpočet perceptronového algoritmu na tréninkové množině

$$D = \{((1, 2), 1), ((2, 1), 0)\}$$

za předpokladu, že $\vec{w}^{(0)} = (0, -1, -1)$ a $\varepsilon = 1$. (Pamatujte, že $\text{sgn}(y) = 1$ pro $y \geq 0$ a $\text{sgn}(y) = 0$ pro $y < 0$.)

Poznámka: V podobném znění se na zkoušce může objevit lineární i logistická regrese!

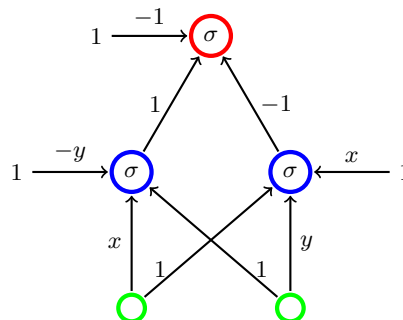
2. (a) Definujte pojmy support vectors a margin (zde postačí obrázek).
(b) Formulujte výpočet SVM jako kvadratický optimalizační problém (quadratic optimization problem). Zde požadujeme přesnou formulaci včetně kompletního matematického zápisu! Není nutné prezentovat duální formu.

V podobném znění se mohou objevit libovolné části teorie, kterýkoliv algoritmus.

3. Pro danou tréninkovou množinu $D = \{((0, -1), 1), ((2, 1), 1), ((6, -1), -1)\}$ nalezněte lineární model, který maximalizuje margin (tedy SVM). Model popište ve tvaru váhového vektoru (w_0, w_1, w_2) .

Zkuste si to vyřešit obrázkem i s použitím teorie z přednášky (řešte kvadratický program, uvědomte si, čemu v něm odpovídají „support vectors“). Pro důkladnější procvičení zkuste vyhodit první příklad z D , tedy pracovat jen s $D = \{((2, 1), 1), ((6, -1), -1)\}$ a také zkuste uvážit $D = \{((1, -1), 1), ((2, 1), 1), ((6, -1), -1)\}$.

4. Mějme následující dvouvrstvou síť 2-2-1 (tedy se dvěma vstupními, jedním výstupním a dvěma skrytými neurony):

Zde

$$\sigma(\xi) = \begin{cases} 1 & \xi \geq 0 \\ 0 & \xi < 0 \end{cases}$$

je aktivační funkcí každého neuronu, x a y jsou proměnné nabývající libovolných reálných hodnot.

- (a) Demonstrujte kompletní vyhodnocení sítě pro vstup $(1, 1)$ při hodnotách proměnných $x = 3$ a $y = 2$.
  - (b) Nalezněte x, y takové, že pro vstup $(1, -2)$ je výstup sítě roven 0.
  - (c) Popište množinu všech možných přiřazení hodnot proměnným x, y takových, že pro vstup $(1, -2)$ je výstup sítě 1.
(Nápověda: Přiřazení hodnot proměnným x, y lze zapsat jako dvojici reálných čísel, stačí tedy popsat příslušnou množinu dvojic pomocí soustav nerovnic.)
5. Dejte příklad neuronové sítě (se třemi vstupy a jedním výstupem), která počítá funkci $F : \{0, 1\}^3 \rightarrow \{0, 1\}$ splňující následující (uvažujte každou podmínku zvlášť):
- (a) $F(x, y, z) = 1$ pro všechna $x, y, z \in \{0, 1\}$
  - (b) $F(x, y, z) = 1$ právě tehdy, když $(x + y) \cdot z = 1$
  - (c) $F(x, y, z) = 1 - F(y, x, 1 - z)$ pro všechna $x, y, z \in \{0, 1\}$ taková, že $x \neq y$

Jako aktivační funkci každého neuronu použijte:

$$\sigma(\xi) = \begin{cases} 1 & \xi \geq 0 \\ 0 & \xi < 0 \end{cases}$$

(Pamatujte, že chování sítě nás zajímá pouze na vstupech z $\{0, 1\}^3$.)

Zamyslete se nad tím, co umí jeden neuron. Potom co dokážete dělat pomocí skládání neuronů a užitím logických/množinových operací (které lze opět implementovat pomocí neuronů ve vyšších vrstvách). Příkladů jako je tento lze vymyslet nekonečně mnoho :-).

6. Dejte příklad neuronové sítě (se dvěma vstupy a jedním výstupem), která počítá funkci $F : \mathbb{R}^2 \rightarrow \{0, 1\}$ splňující následující (uvažujte každou podmínku zvlášť):
- $F(x, y) = 1$ právě tehdy, když (x, y) patří do trojúhelníku s vrcholy $(0, 0)$, $(1, 0)$, $(0, 2)$
  - $F(x, y) = 1$ právě tehdy, když (x, y) patří buď do trojúhelníku s vrcholy $(0, 0)$, $(1, 0)$, $(0, 2)$ nebo do trojúhelníku s vrcholy $(0, 0)$, $(-1, 0)$, $(0, -2)$

Jako aktivační funkci každého neuronu použijte:

$$\sigma(\xi) = \begin{cases} 1 & \xi \geq 0 \\ 0 & \xi < 0 \end{cases}$$

Pozor! Zde nás zajímá chování na všech vektorech $(x, y) \in \mathbb{R}^2$.

Řešte podobně jako předchozí příklad, pouze si uvědomte, že teď záleží na každém bodu v rovině.

7. Uvažme dvě kategorie (categories) $\{\mathbf{1}, \mathbf{0}\}$ a dvě binární vlastnosti (features):

$$X_1 : \Omega \rightarrow \{a, b\}, X_2 : \Omega \rightarrow \{c, d\}$$

Máte k dispozici následující podmíněné pravděpodobnosti:

$$P(\mathbf{1}) = 0.4$$

$$P(X_1 = a, X_2 = c | Y = \mathbf{1}) = 0.1$$

$$P(X_1 = a, X_2 = d | Y = \mathbf{1}) = 0.2$$

$$P(X_1 = b, X_2 = c | Y = \mathbf{1}) = 0.3$$

$$P(X_1 = b, X_2 = d | Y = \mathbf{1}) = 0.4$$

- (a) Klasifikujte (b, d) pomocí Bayesovského klasifikátoru (Bayes classifier) založeného na výše uvedených pravděpodobnostech a předpokladu, že $P(b, d) = 0.3$.

Pozor! Nejedná se o naivní Bayesovský klasifikátor, ale o plný Bayes.

- (b) Je Bayesovský klasifikátor optimální?

8. Uvažme dvě kategorie (categories) $\{\mathbf{1}, \mathbf{0}\}$ a tři binární vlastnosti (features):

$$X_{color} : \Omega \rightarrow \{red, blue\}, X_{size} : \Omega \rightarrow \{large, small\}, X_{shape} : \Omega \rightarrow \{circle, square\}$$

Máte k dispozici následující podmíněné pravděpodobnosti:

$$P(\mathbf{1}) = 0.6$$

$$P(X_{color} = red | Y = \mathbf{1}) = 0.7$$

$$P(X_{color} = red | Y = \mathbf{0}) = 0.5$$

$$P(X_{size} = large | Y = \mathbf{1}) = 0.3$$

$$P(X_{size} = large | Y = \mathbf{0}) = 0.6$$

$$P(X_{shape} = circle | Y = \mathbf{1}) = 0.4$$

$$P(X_{shape} = circle | Y = \mathbf{0}) = 0.3$$

Pomocí naivního Bayesovského klasifikátoru (naive Bayes), založeného na výše uvedených pravděpodobnostech, klasifikujte $(blue, small)$, $(small, square)$ a $(blue, small, square)$. Nestačí pouze zapsat výsledek klasifikace, je nutné popsat celý postup výpočtu.

Zde jsou podmíněné pravděpodobnosti dány, ale můžeme i požadovat jejich odhad z tabulky (viz. přednáška).